

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱՔԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

«29» օգոստոսի 2016 թ.

N 501-Ն

ք.Ստեփանակերտ

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱՔԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԶՐԱԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐԻ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԽԹԱՆՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հիմք ընդունելով «Իրավական ակտերի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի 13-րդ հոդվածը՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարությունը **ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ է**.

1. Հաստատել Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում ջրախնայողական տեխնոլոգիաների ներդրման խթանման ծրագիրը՝ համաձայն հավելվածի:

2. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարությանը՝ տնտեսական տարին ավարտելուց հետո՝ եռամսյա ժամկետում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարություն ներկայացնել հաշվետվություն՝ կատարած աշխատանքների և իրականացրած միջոցառումների մասին:

3. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող տասներորդ օրը, իսկ գործողությունը տարածվում է 2016 թվականի ապրիլի 1-ից հետո ծագած հարաբերությունների վրա:

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱՔԱՂԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉԱՊԵՏ

Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Հավելված
Լեռնային Ղարաբաղի
Հանրապետության կառավարության
2016 թվականի օգոստոսի 29-ի
N 501 -Ն որոշման

**ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ**

ԾՐԱԳԻՐ

**ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ
ՋՐԱԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐԻ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԽԹԱՆՄԱՆ**

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

I. ԾՐԱԳՐԻ ԿԱՐԵՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

II. ԾՐԱԳՐԻ ՆՊԱՏԱԿԸ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

III. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՄԵԽԱՆԻԶՄԸ ԵՎ
ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄԸ

IV. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԻՑ ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

I. ԾՐԱԳՐԻ ԿԱՐԵՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Երկրում գյուղատնտեսական մթերքների արտադրությունը բարձր մակարդակի հասցնելու և մթերքների առատություն ստեղծելու գործում կարևոր նշանակություն ունի գյուղատնտեսության վարման գիտականորեն հիմնավորված համալիր միջոցառումների մշակումը:

2. Գյուղատնտեսական մշակաբույսերի բերքատվության բարձրացման, ոռոգման ջրի և ոռոգելի հողատարածքների արդյունավետ օգտագործման գործում կարևոր նշանակություն ունի ոռոգման գործընթացի ճիշտ կազմակերպումը, ջրման նոր տեխնոլոգիաների ներդրումը և ինքնաշխատ կառավարման համակարգերի ստեղծումը:

3. Գյուղատնտեսության մեջ կիրառվում են ջրման տարբեր եղանակներ: Ներկայումս առավել արդյունավետ և ընդունելի են կաթիլային և անձրևացման ոռոգման համակարգերը (այսուհետ՝ ջրախնայողական տեխնոլոգիաներ): Կաթիլային ոռոգման ամենակարևոր առանձնահատկությունը այն է, որ առանձին փոքր մակերեսներով կատարվում է հողի տեղայնացված խոնավացում անմիջապես յուրաքանչյուր բույսի արմատաբնակ տարածքում:

4. Բազմաթիվ ուսումնասիրությունների և հետազոտությունների վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ կաթիլային ոռոգման եղանակի կիրառությունն ունի այնպիսի առավելություններ, ինչպիսիք են՝ 30-60 տոկոսով ոռոգման ջրի տնտեսում, 20-50 տոկոսով գյուղատնտեսական մշակաբույսերի բերքատվության ավելացում և ստացվող բերքի որակի բարձրացում, մոլախոտային բուսականության, հիվանդությունների և վնասատուների դեմ պայքարի անհրաժեշտության նվազում: Կաթիլային ոռոգման համակարգերը հնարավոր է կիրառել մեծ թեքությամբ, բարդ ռելիեֆ ունեցող ցանկացած տեղանքում: Լիովին բացառվում է հողի իռիգացիոն էրոզիայի վտանգը, մակերեսը չի կեղևակալում, մնում է փխրուն, գրունտային ջրերի մակարդակը մնում է անփոփոխ, հնարավորություն է ստեղծվում ավտոմատացնել ջրաբաշխման և ջրման գործընթացները: Ջրման այս եղանակը կարող է ապահովել մեծ եկամտաբերություն և կարճ ժամանակահատվածում (երկուսից երեք տարի) արդարացնել ներդրումները:

5. Անձրևացման գլխավոր տարբերիչ առանձնահատկությունն այն է, որ տեղի է ունենում ոչ միայն հողի, այլև գետնամերձ օդի շերտի խոնավացում, ինչի շնորհիվ նվազում է գոլորշիացումը հողի և բույսի մակերեսից: Միևնույն ժամանակ առկա են որոշակի թերություններ, օրինակ՝ քամու մեծ արագության դեպքում հնարավոր չէ կատարել անձրևացում, և անձրևացման համակարգը ոչ բոլոր գյուղատնտեսական մշակաբույսերի համար է նպատակահարմար:

6. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում ջրախնայողական տեխնոլոգիաների ներդրման խթանման ծրագրով (այսուհետ՝ Ծրագիր) ներկայացվում են ջրախնայողական տեխնոլոգիաների ներդրման խթանման համար իրականացվելիք միջոցառումները և ակնկալվող արդյունքները:

II. ԾՐԱԳՐԻ ՆՊԱՏԱԿԸ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

7. Ծրագրի նպատակն է ապահովել Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության շրջաններում տարբեր կուլտուրաների ցանքատարածությունների ու համախառն բերքի ծավալների ավելացումը և նպաստել գյուղատնտեսությամբ զբաղվող տնտեսավարող սուբյեկտների եկամտաբերության մակարդակի բարձրացմանը:

8. Ծրագրի խնդիրներն են՝

1) ջրային ռեսուրսների արդյունավետ և խնայողաբար օգտագործումը, ոչ ավանդական մշակաբույսերի ներդրումը և անցումը ինտենսիվ գյուղատնտեսության.

2) վնասակար օրգանիզմների և մոլախոտային բուսականության տարածման հավանականության նվազումը.

3) հողի պահպանությունն և արդյունավետ մշակման մակարդակի ապահովումը.

4) գյուղատնտեսական արտադրության զարգացումն ու շրջակա միջավայրի էկոլոգիական հավասարակշռության պահպանումը:

III. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՄԵԽԱՆԻԶՄԸ ԵՎ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄԸ

9. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարությունը (այսուհետ՝ նախարարություն) համակարգում և վերահսկում է Ծրագրի իրականացման գործընթացը:

10. Հողօգտագործողները նախարարության կողմից սահմանված ժամկետում նախարարություն են ներկայացնում հայտ՝ համաձայն ձևի՝ նշելով ջրախնայողական տեխնոլոգիաների տեղադրման հնարավորությունները և պայմանները, գյուղատնտեսական նշանակության հողատարածքի նկատմամբ սեփականության, վարձակալության կամ անհատույց օգտագործման իրավունքի պետական գրանցման վկայականների (այսուհետ՝ վկայական), իսկ վերաբնակեցման տարածքներում վկայականի բացակայության դեպքում համայնքի ղեկավարի կողմից տրված համապատասխան տեղեկանքի և անձնագրերի պատճենները:

11. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարի հրամանով ջրախնայողական տեխնոլոգիաներ տեղադրելու նպատակով նախարարություն դիմած հողօգտագործողների ներկայացրած հայտերի ուսումնասիրման, ջրախնայողական տեխնոլոգիաների տեղադրման համար անտոկոս փոխառությամբ տրամադրված ֆինանսական միջոցների նպատակային օգտագործման և իրականացրած աշխատանքների հետագա վերահսկման նպատակով ստեղծվում է մշտական հանձնաժողով (այսուհետ՝ հանձնաժողով):

12. Հանձնաժողովը հայտերի ներկայացման վերջնաժամկետից հետո տասնհինգօրյա ժամկետում ստուգում է ներկայացված փաստաթղթերի հավաստիությունը, ջրախնայողական տեխնոլոգիաներ տեղադրելու հնարավորությունները և պայմանները, տվյալ հողատարածքում ոռոգման ջրի

առկայությունը և ջրախնայողական տեխնոլոգիաների ներդրման արդյունավետությունը և այդ պահանջները բավարարող հողօգտագործողների համար սահմանում է ժամկետ՝ ջրախնայողական տեխնոլոգիաների տեղադրման նախագծանախահաշվային փաստաթղթերը (այսուհետ՝ փաստաթղթեր) ներկայացնելու նպատակով:

13. Հանձնաժողովը փաստաթղթերի ներկայացման վերջնաժամկետից հետո քսանօրյա ժամկետում ստուգում է ներկայացված փաստաթղթերը, ընդհանրացնում և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության գյուղի և գյուղատնտեսության աջակցության հիմնադրամ (այսուհետ՝ հիմնադրամ) է ներկայացնում դրական եզրակացություն ստացած հողօգտագործողների ցանկը, նշելով անտոկոս փոխառությամբ տրամադրման ենթակա գումարը և այդ գումարի՝ մշակվող կուլտուրայի յուրահատկություններից կախված, պետական բյուջե վերադարձման ժամկետները՝ ջրախնայողական տեխնոլոգիաների տեղադրման համար անհրաժեշտ գումարի անտոկոս փոխառության տեսքով տրամադրումն (այսուհետ՝ գործընթաց) ապահովելու նպատակով:

14. Հիմնադրամը՝ հանձնաժողովի կողմից ներկայացված ցանկի հիման վրա ապահովում է գործընթացի իրականացումը՝ հողօգտագործողների հետ կնքելով անտոկոս փոխառության պայմանագրեր:

15. Անտոկոս փոխառության պայմանագրերը կնքվում են փաստաթղթերով նախատեսված կաթիլային կամ անձրևացման ոռոգման համակարգի արժեքի 50 տոկոսի չափով, իսկ արժեքի մնացած 50 տոկոսի չափով աշխատանքներն պետք է իրականացվեն հողօգտագործողների կողմից:

16. Հիմնադրամը սույն Ծրագրի 14-րդ կետում նշված գործողությունները կատարելուց հետո, տասնհինգօրյա ժամկետում նախարարություն է ներկայացնում տեղեկություններ կատարած աշխատանքների մասին:

17. Անտոկոս փոխառությամբ տրամադրված գումարի ոչ նպատակային օգտագործման դեպքում այն վաղաժամկետ ենթակա է վերադարձման պետական բյուջե:

18. Սույն Ծրագրի ֆինանսավորումն իրականացվում է տվյալ տարվա պետական բյուջեով «Ջրախնայողական տեխնոլոգիաների ներդրման խթանում» միջոցառմամբ նախատեսված միջոցներով:

IV. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՅՈՒՄԻՑ ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

19. Սույն Ծրագրի իրականացումից ակնկալվող արդյունքներն են՝

- 1) անցում ինտենսիվ գյուղատնտեսության.
- 2) ոռոգման ջրի տնտեսում, ջրային ռեսուրսների արդյունավետ և խնայողաբար օգտագործում.
- 3) նվազ ջրային ռեսուրսների պայմաններում ոռոգովի հողատարածքների ավելացում.
- 4) գյուղատնտեսական մշակաբույսերի բերքատվության ավելացում և ստացվող բերքի որակի բարձրացում.
- 5) մոլախոտային բուսականության, հիվանդությունների և վնասատուների դեմ պայքարի անհրաժեշտության նվազեցում:

Հ Ա Յ Տ

Դիմող _____
(Ֆիզիկական և իրավաբանական անձ, անհատ ձեռնարկատեր)

Բնակության վայրը (գտնվելու վայրը),
հեռախոսահամարը _____

Անձնագրի և սոցիալական քարտի կամ
հանրային ծառայությունների համարանիշի համարը _____

Գործունեության իրականացման վայրը _____

Մշակվող կուլտուրայի տեսակը _____

Մշակվող հողատարածքի մակերեսը _____

Հայտին կից ներկայացվում են՝

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

Լրացուցիչ տեղեկություններ _____
_____
_____

_____
(անուն, ազգանուն)

_____
(ստորագրությունը)

« ____ » _____ 20 ____ թ.

ՂԵԿԱՎԱՐ - ՆԱԽԱՐԱՐ
Լ. ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ